

גברתי יושבת ראש הכנסת,

ראש המוסד,

ראש השירות,

ראשי השירותים לשעבר,

מכובדי,

אלה שהשתתפו באופן ישיר ואלה שהשתתפו באופן עקיף

בלכידתו של אייכמן והבאתו לדין בישראל,

משפחות יקרות,

אורחים נכבדים:

.....

ארבעים ושבע שנים עברו מאותו יום, ה-22 במאי 1960,

כאשר ראש הממשלה דויד בן גוריון הכריז מעל בימת הכנסת כי

אדולף אייכמן נלכד על ידי שרותי הביטחון, הובא לישראל,

ויעמוד למשפט לפי חוק עשיית הדין בנאצים ובעוזריהם.

מדינת ישראל הצעירה, כעשר שנים לאחר מלחמת

העצמאות, שמה לה למטרה להביא למשפט בישראל את אחד

מהפושעים הנאצים, ולגולל במשפט זה בפני העם היהודי ובפני

העולם כולו את פרשת השמדת העם היהודי במלחמת העולם

השנייה.

במבצע של לכידת אייכמן לא היה קורטוב של נקמה. אי

אפשר לנקום מוות של שישה מליון אנשים, מהם מליון וחצי

ילדים. כבר אמר המשורר "נקמת ילד קטן עוד לא ברא השטן".

המטרה הייתה, באופן חד משמע, חשיפת אימי השואה והבאתם לתודעה של כל אדם בעולם, למען ישנו אותם מדור אל דור עד אחרית הימים.

עד אז לא היה בעולם, לא במדינות המערב ולא באחרות, שום גורם רציני שחיפש אחרי פושעים נאצים. לדאבוננו, גם אצלנו פנימה לא הוקדשה תשומת הלב הראויה לנושא. היינו מדינה צעירה שרק השיגה את עצמאותה, וכבר הייתה שקועה עד צוואר במלחמות עקובות מדם עם שכנותיה ובמלחמת קיום יום-יומית מתישה.

יותר מכך: נושא השואה היה במידה רבה טאבו. הניצולים לא דיברו. למי שלא היה שם קשה היה לדעת ועוד יותר קשה היה להבין. ניצולי שואה רבים שחיו בתוכנו חשו כמו אותו מיכאל גולדמן, שכילד בגטו נשפט לשמונים מלקות וכנגד כל הסיכויים שרד אותן וחי, אך כשסיפר את סיפורו לאחר עלייתו ארצה לא האמינו לו. חשבו שהוא בודה את הדברים מלבו. מבחינתו של גולדמן הייתה זו המכה השמונים ואחת. המציאות הייתה מעבר למה שמישהו יכול היה לתפוס. בפעם הראשונה, באמצעות המשפט, עמדו העלם, העולם היהודי והעם בישראל לשמוע את הסיפור המלא של השואה.

התאספנו כאן היום, כל אלה שלקחו חלק בלכידתו של אדולף אייכמן, הן במישרין, הן בעקיפין, הן במערכות התומכות וגם אלה שתרמו לחיפושים בכל זמן. אנחנו, אנשי שרות הביטחון, אנשי המוסד, אנשי אל-על, ואנשי מערכת הביטחון,

כולנו, כל אלה שהיו שותפים למשימה, ידענו את גודל המעשה ואת הפאן ההיסטורי של העשייה. כל אחד מאיתנו ידע ויודע שזכות גדולה נפלה בחלקו להיות שותף למעשה ההיסטורי הזה.

2000

בפעם הראשונה בהיסטוריה עמדו היהודים לשפוט את רוצחיהם.

הצלחת המבצע הייתה מותנית בטיבם ובכושרם של האנשים המשתתפים בו. ואכן, כולם היו אנשי מבצעים מעולים, אמיצים מאוד, מסורים לתפקידם ועשויים ללא חת. הם נחנו בכושר ארגון נדיר והמילה "אי אפשר" לא התקיימה בלקסיקון המחשבתי שלהם.

עשרות אנשים השתתפו בשלבים שקדמו ללכידת אייכמן משלב החיפושים ועד הגעתו לישראל. לדאבוננו, חלקם כבר אינם בחיים, ומתוכם אציין את אלו שהיו חלק מהכוח המבצעי בשטח: **איסר הראל ז"ל** - שהיה הממונה על שרותי הביטחון, יזם את המבצע והיה המפקד העליון שלו, **צבי מלחין ז"ל** - מפקד ביחידה המבצעית של השרות, איש מבצעים מקצוען שנבחר בשל כושרו היצירתי ויכולת האלתור הפנומנליים שלו. מלחין, היה הראשון שלכד את אייכמן בידינו, ואז הצטרף אליו **משה תבור ז"ל** - שהיה רב מג טכנולוגי, איש בעל עוצמה פיזית ויכולת מרשימה לפתור בעיות, **שלוס דני ז"ל** - צייר מחונן, שתפקד כמעבדת תיעוד מהלכת ושתחת ידיו הפכה כל פיסת נייר סתמית לתעודה רשמית, **צבי טוהר ז"ל** קברניט הטיסה, שכאשר מגדל הבקרה של שדה התעופה בדקאר שאל אותו איך הגעת בטיסה

ישירה מבואנוס איירס לדקאר בלי חניית תדלוק השיב WE
 – ^{עב}PISS INTO THE ENGINES, ויהודית ניסיהו ז"ל –
 ששהתה איתנו במשך עשרת הימים במסתור וגם היא לא זכתה
 להגיע איתנו הנה היום.

ועדת השרים לנושאי טקסים, בראשותו של השר יעקוב
 אדרי, התלבטה את מי לכלול בהענקת תעודות הוקרה, ובסופו
 של דבר החליטה לכלול, אם אפשר, את כל אלה שהיה להם איזה
 שהוא חלק במבצע.

כל האנשים הללו, או בני משפחותיהם, מקבלים היום פיסה
 צנועה של תודה מהמדינה, בשמה השתתפו במבצע שאין צודק
 ממנו. 47 שנים לאחר המבצע, מעניקה לכם מדינת ישראל
 לראשונה, תעודת הוקרה על שלקחתם חלק במבצע שהפך לאבן
 דרך בתקומתו של העם היהודי.

אבל, לא רק המדינה מודה לכם היום על ביצוע משמתכם.
 בשורת מחלקי האותות ניצבים כאן רבים אחרים. הנעדרים
 הנוכחים, קורבנותיו המתים של הצורר הנאצי שלא זכו להינצל,
 אבל הם היו הכוח המניע של המבצע הזה, והם אלו שהעניקו לנו
 את הכוחות ואת התוקף המוסרי למעשה, וזה המעט שיכולנו
 לעשות למענם.

את קולם ייצג נאמנה בנאום הפתיחה המצמרר במשפט
 אייכמן, התובע גדעון האוזנר, שאמר: "אין אני עומד כאן יחידי,
 עימדי ניצבים כאן שישה מיליונים קטגורים. אך הם לא יוכלו

לקום על רגליהם לשלוח אצבע מרשיעה כלפי תא הזכוכית ולזעוק כלפי היושב שם: **אני מאשים!** עפרם נערם בין גבעות אושוויץ ונשטף בנהרות פולין. אהיה על כן אני להם פה ואגיד בשמם את כתב האישום הנורא"

לצידם של המתים עומדים כאן איתנו גם קורבנותיו החיים של הצורר הנאצי. אותם ניצולי שואה שבעוז רוח, אומץ לב, ותושייה לא פחותה ואולי אף גדולה משלנו, נאחזו בצו החיים ושרדו את התופת.

הם אלו שמודים לכם על שבזכותכם התאפשר למדינת ישראל להעמיד לדין רוצח מתועב, לשלם לו כגמולו, ובכך לפתוח כמעט לראשונה בפני העולם, צוהר, לזוועות האנושיות שעברו על בני עמנו.

הם מודים לכם על כך שלאחר שנים של התעלמות וחוסר יכולת להתמודד ולהכיל את גודל הזוועה, נחשפו לראשונה ישראלים רבים לפרק הקודר ההוא בתולדות העם היהודי, שהיה בעיניהם סיוט שקשה למצוא לו מקום. משהו, שאין אדם יכול לרדת לעומק משמעותו. משהו, אותו הגדיר אחד העדים במשפט אייכמן, הסופר ק.צטניק - כפלנטה אחרת. "כמקום שבו כל שבר של רגע הולך בו על גלגלי זמן אחר. לתושבי הפלנטה הזו לא היו שמות, לא היו להם הורים, ולא היו להם ילדים. הם לא נולדו שם ולא הולידו. הם לא חיו לפי החוקים של העולם שכאן ולא מתו לפיהם, השם שלהם היה מספר".

מדינת ישראל הייתה ועודנה, המדינה המוסמכת ביותר על פי דין, הגיון, וצדק היסטורי ומוסרי לחרוץ את משפטו של מי שהיה הממונה על ביצוע הפתרון הסופי של בעיית היהודים. ישראל הייתה המדינה היחידה, שאפשר היה לבטוח בה כי תמצה את הדין, ותשפוט את אייכמן בלי פניות ובלי חשבונות פוליטיים.

המשפט שנפתח באפריל 61 בירושלים, לא היה משפטו של רוצח אחד אלא של מכונת השמדה (משומנת) לא היה זה רק משפט. היה זה מסע היסטורי ואירוע מכוון, שתהודתו חובקת עולם, ושבעקבותיו מי שכונו עד אז "צאן לטבח", נתפסו כאחינו גיבורי התהילה, שעמדו מול ייסורי גיהנום שמעל לבינה האנושית – ויכלו להם! בעקבות המשפט "השואה והגבורה" לא היו עוד שתי מילים נפרדות, אלא הווייה אחת שלמה. **מאז נרפאו ניצולי השואה מאילמותם והאחרים מחירשותם.**

ומיכאל גולדמן הילד הקטן מהגטו שאיש לא האמין לסיפורו, ישב באולם בית המשפט, לבוש במדים של קצין בכיר במשטרת ישראל, המופקד על שמירתו של אייכמן, וידע, שהמכה השמונים ואחת – בוטלה! .

משפט אייכמן אינו שייך רק לדור בו התרחש או לאלו שחוו את מוראות השואה על בשרם. הוא שייך גם לדור הצעיר בישראל, כולל זה שעוד לא נולד אז. לכידתו של אייכמן, על ידי זרועה הארוכה של ישראל, העמדתו למשפט בירושלים והוצאתו להורג, היו נדבך היסטורי חשוב בתקומת העם היהודי שלאחר השואה בארץ ובתפוצות.

המשפט היה מהפך תודעתי, ובצידו המסר שלא תהיה יותר פגיעה ביהודים ללא דין וחשבון ושפשעי הנאצים לא דוהים עם הזמן. היה בו המסר שלא תהיה ועידת ואנזה שנייה שבה יחליטו על השמדה המונית של העם היהודי, ולא יהיה יותר איש, גם אם הוא אירני וקוראים לו אחמדיניג'אד, או אם הוא איש חמאס או חיזבללה - שיאיים או יעז לערער של קיומה של מדינת ישראל. וכדברי המילים החרוטות על כיפת הבטון שמכסה את גל הַאֵפֶר הענק במחנה ההשמדה מיידנק: "יהי אסוננו אזהרה לכס"